

Vlaams
Parlement

vergadering **C95 – WON9**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 24 januari 2013

INHOUD

Interpellatie van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de operationalisering van het Vlaams Energiebedrijf - 38 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de problemen bij sociale huisvestingsmaatschappijen, te wijten aan de nieuwe voorrangsregel voor minderjarige jongeren - 596 (2012-2013)	16
Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de communicatie van de distributienetbeheerders omtrent de netvergoeding voor zonnepanelen - 639 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de verdere vermindering van de steun voor zonnepanelen en de gevolgen voor een duurzame-energietransitie in Vlaanderen - 672 (2012-2013)	19

■

**Interpellatie van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de operationalisering van het Vlaams Energiebedrijf
- 38 (2012-2013)**

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, minister, collega's, ik kan me voorstellen dat leden van de meerderheid en ministers er niet graag aan worden herinnerd, maar het Vlaams Energiebedrijf (VEB) werd met heel veel poeha aangekondigd bij het begin van de legislatuur. U bent er al tot vervelens toe mee geconfronteerd, maar het zou zelfs een concurrent voor Electrabel worden enzovoort. Het grote Vlaams Energiebedrijf zou hét paradepaardje van de Vlaamse Regering worden.

Minister, relatief snel werd duidelijk dat de ambities heel wat mochten worden getemperd, en dat had vooral te maken met het beperkte budget dat al bij al was vrijgemaakt, namelijk 200 miljoen euro over verschillende jaren. Als je dat vergelijkt met de winstmarges van een speler zoals Electrabel – dat nu wat onder druk komt te staan –, dan is dat zeer weinig. Het middenveld was ook zeer kritisch, want de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) stelden heel kritisch dat er nooit een grondige, maatschappelijke analyse is gebeurd van waar we in Vlaanderen nood aan hebben en wat zo'n VEB exact zou kunnen en moeten doen.

De oppositie heeft enkele jaren geleden hoorzittingen gevraagd en die waren heel verhelderend, zowel voor de meerderheid als voor de oppositie. De hoorzittingen hebben voor iedereen heel wat klaarheid gebracht. Minister, we kunnen u er ook aan herinneren dat de oppositiepartijen zeer welwillend waren, want er zijn nooit verdragingsmanoeuvres gebeurd. U hebt dat eigenlijk gevraagd, want u zei halfweg 2011 dat er heel veel vertraging was bij de opstart van het VEB en u vroeg toen om geen verdragingsmanoeuvres uit te voeren bij de goedkeuring van het ontwerp van decreet. Welwillend als we zijn, hebben we daarmee ingestemd. Wij hebben zelfs een resolutie van de meerderheid goedgekeurd over de prioriteiten van het VEB binnen het beperkte kader dat beschikbaar is.

Minister, intussen is het bijna eind januari 2013 en het VEB is nog altijd niet operationeel. U hebt indertijd beloofd om met de samenwerkingsovereenkomst naar het parlement te komen. We hebben nog altijd geen samenwerkingsovereenkomst gezien. De heer Bothuyne heeft hierover een interessante schriftelijke vraag ingediend, waaruit bleek dat er ook nog altijd geen businessplan is, wat de reden was waarom er nog geen samenwerkingsovereenkomst was voorgelegd aan het parlement.

Minister, wat is het nu? Waar ligt de knoop? Is het een technische kwestie? Ligt het aan de personen die het VEB trekken? Is er nog altijd een politieke discussie? Minister, het wordt tijd dat u klaarheid schept. Wat zijn de politieke en misschien andere redenen waarom het zo lang duurt eer het VEB operationeel wordt?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, minister, het is een interessant onderwerp waarover de heer Sanctorum interpelleert. We hebben er hier al meermaals over gesproken.

Het VEB is een belangrijk project van deze regering. Ik ben het niet eens met de heer Sanctorum wanneer hij zegt dat de ambities niet meer groot of bescheiden zouden zijn. Ze zijn 'gecibleerd' en duidelijk, maar ze zijn wel nog altijd ambitieus. Wat het Energiebedrijf moet doen op het vlak van energierenovaties en wat het kan doen op het vlak van participaties in vernieuwende vormen van energieproductie, blijft voor mij ambitieus. Uiteraard is het geen nieuw Vlaams Electrabel. Wie daar ook ooit in heeft geloofd, had volgens mij op dat moment een beperkte kennis van het energieveld. Deze Vlaamse Regering

heeft duidelijk een aantal keuzes gemaakt. Er is een interessante hoorzitting geweest. Er is een interessante resolutie goedgekeurd. Die resolutie zegt onder meer dat de regering – en de minister heeft zich ook geëngageerd – de samenwerkingsovereenkomst en het businessplan aan het parlement zal voorleggen. De vraag is inderdaad wanneer we ze kunnen bespreken. Hoe sneller, hoe beter.

Ik maak me wel niet zoveel zorgen over het feit dat het een tijdje duurt vooraleer het plan klaar is. Ik heb liever dat het eventjes duurt zodat het businessplan op punt staat en dat het niet holderdebolder op papier wordt gezet zonder goed overleg in de schoot van de administratie. Dat was namelijk een van de grote fouten die men op federaal niveau heeft gemaakt bij het tot stand brengen van Fedesco, een soort federaal energiebedrijf dat de renovatie ter harte moet nemen van de federaal beheerde gebouwen. Men heeft heel snel Fedesco opgericht en heel snel een plan gemaakt, maar men heeft niet goed overlegd met de Regie der Gebouwen, niet goed overlegd met de gebruikers van de federale overheidsgebouwen. Dat heeft achteraf voor maanden en jaren vertraging gezorgd bij de realisatie van de concrete projecten.

Ik weet dat er overleg is geweest met het Agentschap voor Facilitair Management (AFM). Hoe is dat overleg concreet verlopen? Zijn er al concrete prioriteiten uit voortgekomen om vanaf dit jaar effectief iets te verwezenlijken op het terrein?

Ik heb gemerkt dat de voorzitter van de raad van bestuur van het Energiebedrijf, de heer Gryffroy, die ongetwijfeld zeer voluntaristisch is in dezen en zijn werk zeer goed doet, prioritair werk wou maken van de bekendheid van het Energiebedrijf. Ik roep hem van harte op om dat niet te doen, ik roep hem op om acties te ondernemen en resultaten te boeken op het terrein. Het Energiebedrijf hoeft dus zeker geen sterk merk te worden, maar moet vooral een sterk bedrijf worden dat concrete realisaties kan voorleggen. Op die manier zal de bekendheid wel groeien. Ik hoop dus dat de heer Gryffroy op dat vlak zijn doelstellingen een klein beetje zal bijstellen.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, zoals het steeds gaat bij de oprichting van een bedrijf, wordt men ook hier geconfronteerd met een aantal organisatorische beslommeringen. Ongeveer een jaar geleden, eind januari 2012, is het Vlaams Energiebedrijf opgericht. Er is een raad van bestuur samengesteld. In de volgende maanden, tussen februari en april, als ik me niet vergis, is die raad van bestuur samengekomen over de selectie voor de aanstelling van de CEO. Op 1 mei 2012 – maar nu kijk ik naar de minister – is die CEO ook in dienst getreden.

Ondertussen zijn er ook verschillende discussies geweest over de impact van de wet op de overheidsopdrachten op de mogelijke activiteiten van het Vlaams Energiebedrijf. We weten allemaal dat dat niet altijd heel vlot verloopt. Er moest extern juridisch advies worden gevraagd en dat is ook gebeurd, maar het gunnen van deze opdracht heeft natuurlijk ook weer enkele maanden in beslag genomen. Als je een bedrijf operationeel wil maken, moet je natuurlijk niet alleen een raad van bestuur en een CEO hebben, maar ook personeel. Dat personeel wou het VEB selecteren via Jobpunt Vlaanderen, maar daarvoor moest het eerst lid worden van Jobpunt Vlaanderen, en dat heeft natuurlijk ook weer tijd in beslag genomen.

Ik kan u wel garanderen, mijnheer Sanctorum, dat er ondertussen wel heel veel contacten zijn geweest tussen de CEO en de raad van bestuur enerzijds, en de mogelijke klanten anderzijds. Wie zijn die mogelijke klanten? Ik denk dat het goed is – zo hebben we het ook in de resolutie geformuleerd – om ons initieel te richten op Vlaamse overheidsentiteiten. Er zijn ook heel veel contacten geweest met mogelijke leveranciers. Meestal, maar niet exclusief, gaat het over ESCO-bedrijven (Energy Service Companies)

Als ik goed begrepen heb, heeft de raad van bestuur het businessplan 2013-2017 in december 2012 goedgekeurd. Minister, ik zou u dan ook willen vragen of het mogelijk zou zijn om dit

businessplan samen met de samenwerkingsovereenkomst toch wel tamelijk snel in deze commissie te bespreken, zoals we ook gevraagd hebben in de resolutie.

Wat de prioriteiten betreft: ik weet dat daar nogal smalend wordt over gedaan, en ik zou het ook doen in uw plaats, dus ik neem het u niet kwalijk. Maar die prioriteiten hebben we ook nog eens heel duidelijk gesteld in de resolutie van november 2012, met de steun van de heer Sanctorum. Als we het businessplan en de samenwerkingsovereenkomst op korte termijn hier kunnen bespreken, zal het duidelijk worden dat wij niet van die prioriteiten zijn afgeweken.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, ik heb de indruk dat ‘minister Homans’ ondertussen het antwoord al heeft gegeven op de interpellatie van collega Sanctorum.

Minister Lieten, u hebt u al eerder laten ontvallen dat het opstellen van het businessplan in een eindfase zit, en dat de operationalisering van het Vlaams Energiebedrijf nadien van start zal gaan. Dat is op zich deels al het antwoord op de interpellatie van vandaag. Dat neemt niet weg dat ik toch een aantal bijkomende vragen heb, naar aanleiding van uw antwoord op de vraag van collega Bothuynne, waarin u zegt dat het uitblijven van het businessplan ook te maken had met het verkrijgen van het voorafgaand advies met betrekking tot de ESR-neutraliteit (Europees Stelsel van Nationale en Regionale Rekeningen). We weten ook dat het Rekenhof al twijfels had over de ESR-neutraliteit van de toegekende kapitaalparticipatie aan het VEB. Vandaar mijn bijkomende vraag, minister: hebt u vandaag al zicht op de precieze inhoud van het advies over ESR-neutraliteit en kunt u ook al iets meer duidelijkheid geven over de garantie dat de projecten die worden opgestart in het VEB, ESR-neutraal zullen zijn? Of bestaan daar nog twijfels over?

Bij de bespreking van de begroting 2013 hebben wij ook al een aantal opmerkingen geformuleerd over de duidelijke overlapping van de beoogde doelstelling van het VEB en de doelstellingen van het Vlaams Energieagentschap (VEA). In de begroting 2013 was er een kredietverhoging ingeschreven van 5 miljoen euro bij het VEA voor milieuvriendelijke energieproductie. Er was ook verhoging van werkmiddelen van het agentschap – weliswaar een beperkt bedrag, maar toch. Daarnaast blijven kredieten voor energie-efficiëntie van 50 miljoen euro – wat niet weinig is – en impulsprojecten voor energiebeleid onveranderd bestaan. Het is trouwens vanwege deze nutteloze overlapping dat wij een amendement hebben ingediend bij de begroting, waarin we voorstelden om de budgetten van het VEA te verminderen, ten voordele van scholenbouw. Uiteraard hadden we liever de participatie van het VEB vermindert, maar aangezien dat een ESR-neutrale verrichting was, was dat niet mogelijk. Mijn concrete vraag is of in het businessplan rekening zal worden gehouden met de overlapping met de projecten van het VEA en van eventuele andere instellingen op verschillende beleidsniveaus. Volgens ons zou de minister in dat geval in een daling van de projectkredieten moeten voorzien.

Dit brengt me bij mijn conclusie. Wat ons betreft, hoeft het Vlaams Energiebedrijf helemaal niet te bestaan. Wie goed kijkt naar wat binnen de bestaande instellingen en organisaties reeds bestaat, merkt dat het perfect mogelijk is deze doelstellingen te bereiken zonder de maatschappij op bijkomende kosten te jagen.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, ik sluit me aan bij de vorige spreker. In de huidige situatie is er geen meerwaarde. Aangezien het Vlaams Energiebedrijf bestaat, moeten we die meerwaarde zoeken.

Ik wil eerst en vooral de heer Sanctorum danken. Volgens mij heeft hij heel correct weergegeven hoe de oppositie om die hoorzittingen heeft gevraagd. We hebben op dat vlak absoluut geen vertragsmanoeuvres uitgevoerd.

De uitval van de heer Bothuyne heeft me verrast. Volgens hem hebben mensen die voor een Vlaams Electrabel pleiten, totaal geen kennis van de energiesector. Dat is niet wat ik tijdens de hoorzittingen heb gehoord.

Ik ben het volledig eens met het basisconcept dat de N-VA naar voren heeft geschoven. We moeten een speler op de markt brengen die met Electrabel kan concurreren. Ik verwijs in dit verband trouwens naar een aantal maatregelen van federaal minister Vande Lanotte. Zijn oplossing is de second-best oplossing. De first-best oplossing bestaat eruit meerdere grote spelers op de markt te brengen en op die manier het monopolie te breken. De second-best oplossing bestaat erin een bilateraal monopolie tot stand te brengen. Dit betekent dat we ook langs de vraagzijde onze tanden eens moeten tonen.

Ik sta achter dat oorspronkelijke idee. Wij zien dat als een operatie zoals in verband met Telenet is uitgevoerd. Indien de markt niet concurrentieel is, moet de overheid die markt beperkt in de tijd openbreken. We moeten de markt in de richting van een concurrentie ordenen.

De woorden van mevrouw Homans hebben me verheugd. Volgens de recentste informatie waarover ik beschikte, waaronder de antwoorden op mijn eigen schriftelijke vragen, was er geen businessplan. Dit bood me als oppositielid natuurlijk de mogelijkheid te stellen dat er niets gebeurde. Er was zelfs geen business plan, dus we wisten niet eens wat er precies zou gebeuren. De werking was in elk geval nog niet operationeel.

Wat wel operationeel is, zijn de raad van bestuur en het directiecomité. In het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag van april 2012 staat hoe de benoeming van de gedelegeerd bestuurder is verlopen. Jobpunt Vlaanderen heeft een transparante procedure gevolgd en heeft heel objectieve criteria gevolgd.

Ik vraag me af hoe de raad van bestuur is samengesteld. Ik heb hierover al eerder vragen gesteld. Ik heb ook in de media al gecommuniceerd over de kostprijs van raden van bestuur en van regeringscommissarissen van en in agentschappen.

Meer bepaald vraag ik me af welke procedure is gebruikt om de voorzitter van de raad van bestuur aan te duiden. Is dat ook een objectieve aanstelling geweest? Gaat het hier om een partijloze, onafhankelijke kandidaat? Kan de minister hierover wat toelichting verstrekken?

Tot slot wil ik me nog even bij de vorige spreker aansluiten. Nu verleent het Vlaams Energiebedrijf adviezen over energiebesparingen. Het beheert ook een portefeuille waarin zich duurzame-energiebedrijfjes bevinden. Wanneer het Vlaams Energiebedrijf de portefeuille van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) overneemt, krijgen de oorspronkelijke eigenaars echter een voorkeurecht.

Ten gevolge hiervan hadden we in deze commissie schrik gekregen. Het Vlaams Energiebedrijf zou uiteindelijk met een lege portefeuille overblijven. Heel wat kleine oorspronkelijke investeerders zouden immers hun bedrijfje terugkopen. Zodra de overdracht zou plaatsvinden, zouden ze over een voorkeurecht beschikken. Minister, hebt u er al zicht op welk gedeelte van de portefeuille zal worden overgedragen? Zal het Vlaams Energiebedrijf al dan niet een lege doos worden?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, eigenlijk hebben de vorige sprekers allemaal al een gedeelte van het antwoord gegeven. Ik wil evenwel nog even duidelijk de data overlopen en de volgorde weergeven.

Eerst wil ik opmerken dat de heer Sanctorum gelijk heeft. We hebben, ook in deze commissie, op een constructieve wijze en over de partijgrenzen heen samengewerkt. We zijn samen nagegaan welke missie we het Vlaams Energiebedrijf moesten meegeven. Het was uiteraard ieders bedoeling bijkomende taken te geven en geen taken die al door andere overheidsorganen worden uitgevoerd. Net om die reden hebben we samen die hoorzittingen georganiseerd en zijn de missie en de taakstelling gedefinieerd. Beide zijn uiteindelijk in de

resolutie opgenomen. De Vlaamse Regering heeft hier rekening mee gehouden en heeft de inhoud van de resolutie volledig gevolgd. Het decreet heeft het uiteindelijk mogelijk gemaakt het Vlaams Energiebedrijf op te richten.

Volgens mij delen de meerderheid en de oppositie hierover dezelfde mening, met uitzondering dan van mevrouw De Knop. Voor haar hoeft het Vlaams Energiebedrijf er niet te zijn. Voor het overige denk ik dat we in verband met de taakstelling allemaal tot dezelfde conclusies zijn gekomen. De Vlaamse Regering heeft hier bij het opstellen van de missie van het Vlaams Energiebedrijf volledig rekening mee gehouden.

Voor de oprichting van het Vlaams Energiebedrijf zijn heel wat goede debatten gevoerd. We moeten eerlijk zijn. Als overheid een dergelijk bedrijf oprichten, is niet niets. Dat doen we niet zo maar. Dat moet zorgvuldig gebeuren en zorgvuldig worden voorbereid. Iedereen heeft natuurlijk zijn eigen ambities en verwachtingspatronen. Ten gevolge van de discussies die we hier hebben kunnen voeren, zijn we tot een consensus gekomen.

Uiteindelijk is het mogelijk geworden het Vlaams Energiebedrijf op te richten. Het decreet is in juni 2011 goedgekeurd. We moesten dan op de publicatie en dergelijke wachten. Op 25 januari 2012, ongeveer een jaar geleden, is dan uiteindelijk het bedrijf zelf opgericht.

Het Vlaams Energiebedrijf heeft acht bestuurders en een voorzitter. Die mensen zijn snel nadien benoemd. Ze volgen een zeer strak werktempo. De oprichting van een overheidsbedrijf vraagt immers meer naleving van allerlei procedures dan de oprichting van een vennootschap door particulieren.

Het Vlaams Energiebedrijf moet net als alle andere overheidsbedrijven de regels volgen die dit parlement heeft goedgekeurd, onder andere de wetgeving op de overheidsopdrachten. We kunnen daarmee lachen of erop foeteren, maar dat zorgt nu eenmaal voor een proces dat moet worden doorlopen. Ik zal dat even illustreren. Als er een CEO moet worden aangeworven, moet eerst worden uitgezocht hoe we dat gaan doen. Er is geopteerd voor de snelste manier, en dat is via Jobpunt Vlaanderen. Men is dan lid geworden van Jobpunt Vlaanderen. Sinds zijn samenstelling heeft de raad van bestuur daar onmiddellijk werk van gemaakt.

In de loop van februari-april is de raad van bestuur geregeld samengekomen. Uiteindelijk zijn uit de eerste selectie van Jobpunt Vlaanderen zes mogelijke kandidaten gekomen voor de functie. Ze werden allemaal geïnterviewd door een delegatie van de raad van bestuur, die uiteindelijk al op 20 april heeft beslist om uit de zes kandidaten de heer Dirk Meire over te houden. Hij werd onmiddellijk benoemd op 1 mei. Er is dus heel weinig tijd over gegaan, namelijk vier maanden tussen de start en juridische oprichting van het Energiebedrijf en de indienstneming.

De raad van bestuur is dan begonnen met het verder invullen van de missie die hij heeft gekregen van het parlement en de regering. De leden van de raad van bestuur hebben daar grondig werk van gemaakt. Meteen hebben ze ook de knelpunten naar voren geschoven, die ook hier in de hoorzitting al werden aangegeven.

In het uitwerken van de missie zijn er twee belangrijke knelpunten: de wet op de overheidsopdrachten en het ESR-statuut. Voor die twee is er uitgebreid juridisch advies gevraagd. Uitgebreid juridisch advies vragen betekent niet dat je de telefoon kunt nemen en een gekende advocaat om advies vragen. Het betekent dat je volgens de wet op de overheidsopdrachten moet beschrijven welk advies je nodig hebt, en dat je dat dan in de markt zet.

Er gaat toch een periode van twee maanden over voor je, rekening houdend met alle procedures, een juridisch kantoor hebt geselecteerd. Dat kantoor is dan ook aan het werk gegaan. De opdracht is in augustus gegund. De raad van bestuur is dan in overleg en discussie getreden met de juristen die het advies hebben geleverd. Die besprekingen hebben een hoogtepunt bereikt in oktober-november. Die timings zijn allemaal heel concreet.

Daarnaast is men begonnen met het uitbouwen van een beperkt team – de CEO kan niet alles alleen doen. Daarvoor heeft men enkele aanwervingen moeten voorbereiden volgens de regels der kunst. Er is een managementassistent angeworven, een projectleider, een bedrijfsjurist en een investeringsmanager. Die mensen zijn allemaal geselecteerd. Het heeft een tijdje geduurd voor ze in dienst waren. Als ze in dienst zijn, kun je een beroep op hen doen, maar toen ze nog niet in dienst waren, moest de CEO het allemaal alleen rooien.

In elk geval heeft de raad van bestuur zich volgens regels die wij hebben opgelegd, in juli tot september gebogen over het opmaken van een corporate governance charter en een gedragscode. Die is ondertekend door alle leden van de raad van bestuur. Ook daar werden de regels gevolgd die we hebben opgesteld.

Het Vlaams Energiebedrijf houdt er als een opstartend bedrijf een zeer hoog werkritme op na. Er wordt regelmatig vergaderd. Meer dan een keer per maand is er een officiële vergadering van de raad van bestuur. Tussendoor is er wekelijks overleg tussen de CEO en de voorzitter en is er een goede vooruitgang.

Tot daar de historiek. Ondertussen wil ik aangeven dat het Vlaams Energiebedrijf het voorbije jaar zijn eigen opstart heeft moeten organiseren in de context van een markt die verandert. In 2012 zijn er in die context heel veel zaken gewijzigd – wijzigingen ten goede van het volledige energiebeleid door maatregelen op het Vlaamse en federale niveau. Er is de onverwacht grote verandering van het klanten- en leveranciersgedrag – de markt is eindelijk goed beginnen te werken op dat gebied. We hebben ook een grondig gewijzigd systeem op het Vlaamse niveau onder leiding van minister Van den Bossche, voor de ondersteuning van investeringen in hernieuwbare energie en in warmte-krachtkoppeling. Er zijn ook belangrijke gebeurtenissen geweest in het productiepark, en er is heel de onzekere toestand van de nucleaire eenheden. Ook het niet rendabel zijn van de gascentrales is ter sprake gekomen, en het mogelijke tekort van elektriciteit in de winterperiode, dat nu weer een issue is.

Dat zijn maar enkele voorbeelden om aan te geven dat de context permanent in beweging was, waarmee de raad van bestuur en de CEO in het opmaken van een businessplan en een strategie, permanent rekening moesten houden en zich aanpassen.

Daarnaast zijn er heel wat gesprekken geweest met energiekanten, met toekomstige klanten, met energieleveranciers, met energy service companies die nu op de private markt actief zijn, met overheidsbedrijven en met het AFM om meer specifieke details en informatie uit te wisselen, informatie die nodig is om tot een gedegen en gedragen businessplan te komen.

Men heeft onder andere ook gesproken met mogelijke investeerders in het kader van de productie en innovatie. Er is afgetoetst welke behoefte er is, en wat wij zouden kunnen betekenen. Dat alles heeft ertoe geleid dat de raad van bestuur goed heeft doorgewerkt. Net voor het jaareinde, op 21 december, heeft die een ontwerp van businessplan voor de periode 2013-2017 goedgekeurd. De raad van bestuur heeft ook een ontwerp van budget 2013 en een organigram voor het toekomstig Vlaams Energiebedrijf 2013 goedgekeurd, evenals een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst.

Dit is me allemaal bezorgd in het begin van dit jaar. We bekijken dat nu, samen met de collega's van de Vlaamse Regering, en we gaan na of het tegemoetkomt aan de gestelde verwachtingen in het decreet en de resolutie. Dit zijn de twee grootste zorgen van de regering en de raad van bestuur van het Vlaams Energiebedrijf. Het is niet gemakkelijk de grootste mogelijke zekerheid te krijgen over de ESR-neutraliteit van de verschillende activiteiten. Dat heeft te maken met de Europese Commissie en haar orgaan Eurostat, en bij uitvoering ook de Nationale Bank, en met het feit dat de regelgeving en vooral de interpretatie ervan, van wat wel en wat niet ESR-neutraal is, permanent in evolutie is. Die evolutie maakt het ons jammer genoeg niet gemakkelijker, maar wel moeilijker, omdat we voelen – de overheid voelt dat op verschillende terreinen – dat de interpretaties altijd maar strikter en restrictiever worden,

waardoor de mogelijkheden om dit soort investeringen ESR-neutraal te doen, kleiner worden. Je moet heel hard zoeken naar de kanalen en de voorwaarden waarin dat mogelijk is.

De raad van bestuur heeft nu een voorstel geformuleerd. We zijn daarmee bezig en de regering zal dat in de komende weken aftoetsen. Nadat de regering zich daarover heeft gebogen, wil ik dit graag, zoals afgesproken, naar de commissie brengen zodat we daarover samen van gedachten kunnen wisselen en dat jullie kunnen meekijken of alles wat we in de resolutie hebben afgesproken, wordt nageleefd.

Daarnaast heeft minister Van den Bossche me gezegd dat er in een voorgaande bespreking in het kader van de renovatie van het sociaal woonpatrimonium een suggestie is gedaan. Ik vind het een zeer nuttige suggestie om uit te zoeken of het Vlaams Energiebedrijf daar ook een rol in kan spelen. Ik heb aan het Vlaams Energiebedrijf gevraagd om die mogelijkheid mee te onderzoeken. Uiteraard zullen daar ook problemen of randvoorwaarden opduiken, maar ik vind het zeer nuttig dat het Vlaams Energiebedrijf daar, perfect volgens de missie die we hebben uitgeschreven, ESCO-functies kan vervullen voor de renovatie van sociale wooneenheden. Ik heb dan ook gevraagd om dat nu te bekijken.

Kort samengevat zit het Vlaams Energiebedrijf op het goede spoor inzake timing. Er blijven twee duidelijke aandachtspunten: hoe zal het energiebedrijf zijn activiteiten op een efficiënte manier kunnen ontwikkelen, rekening houdend met de wet op de overheidsopdrachten – als het bepaalde ESCO-services wil inhuren, moet het dat ook volgen – en rekening houdend met het ESR-kader dat Europa ons stelt en dat van jaar tot jaar restrictiever wordt.

Die twee belangrijke aandachtspunten zijn we nu samen met de grondige voorbereiding van de raad van bestuur aan het doornemen. Voor mij blijft het belangrijk dat we de missie goed in het oog houden. Wat we wilden, was toch een versnelling in de investeringen en ervoor zorgen dat de overheidsbedrijven minder energie zouden verbruiken, een versnelling in de investering in innovatieve projecten die vanuit de markt komen en een versnelling van de mogelijkheden om lokale en decentrale energieproductie-eenheden hun rol in de markt te laten spelen.

Daarom hebben we altijd gezegd: versnellen betekent voor ons met een beperkt kapitaal toch een hefboom krijgen zodat we met dat kapitaal veel meer geld beschikbaar kunnen stellen op de markt. Dat was altijd vanuit de redenering van investeringen, niet vanuit subsidiëringen, omdat we daarmee een veel groter volume zouden kunnen bereiken. Dat is de scope die we voor ogen moeten houden. We moeten samen nagaan of het businessplan en de samenwerkingsovereenkomst daaraan beantwoorden, en of en hoe we de risico's verder moeten inschatten inzake de ESR-interpretaties van Eurostat die steeds in beweging zijn.

Op dat vlak zijn we vergevorderd. De besprekingen liggen nu op de tafel van de regering. Ik wil graag met jullie de afspraak maken om er nadien terug mee naar de commissie te komen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, u hebt nog niet geantwoord op de vraag van de heer Vereeck inzake de aanstelling van leden van de raad van bestuur en meer specifiek de voorzitter.

Minister Ingrid Lieten: Dat is gebeurd zoals we dat met overheidsbedrijven steeds hebben gedaan. Er is gezocht naar aanvullende profielen. Als u kijkt naar de samenstelling van de raad van bestuur, zult u daar mensen vinden met een energieachtergrond, een ingenieursachtergrond, een financiële achtergrond. We hebben gezocht naar profielen die complementair zijn aan elkaar. In de raad van bestuur zelf is dan een voorzitter gekozen.

De heer Hermes Sanctorum: Dat is een uitleg die u aan alles kunt geven: we hebben gezocht naar profielen en dergelijke meer en we hebben afwegingen gemaakt. Wat is er dan exact gebeurd?

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Sanctorum, ik daag u uit om te kijken naar de mensen die in de raad van bestuur zitten. Het zijn allemaal mensen met een gedegen kennis en ervaring.

De overheid is aandeelhouder. Het is onze taak om de bestuurders te benoemen. We hebben samen gezocht naar zeer complementaire en high level mensen die heel wat gewicht in de schaal kunnen leggen. Ik zou het niet appreciëren als u dat in twijfel zou trekken. Ze hebben onder elkaar zelf de voorzitter gekozen.

De heer Hermes Sanctorum: Ik wil daar straks op terugkomen, want ik ken het lijstje van de raad van bestuur zeer goed, hoor.

Minister, ik heb zeer veel verklaringen gehoord – u bent opvallend mild, ook voor de raad van bestuur –, maar geen geldige excuses. Wij maken vandaag gewoon de evaluatie van wat er tot nog toe is gebeurd, sinds half 2009, sinds het begin van de legislatuur en sinds een jaar geleden, toen het VEB uiteindelijk bestond maar nog niet operationeel was.

Minister, ik vind dat u opvallend mild bent, maar ik heb die mildheid vandaag niet meer. Ik heb daarnet verwezen naar de welwillendheid van de oppositie, maar die welwillendheid is, wat mij betreft, echt wel verdwenen. Als je vandaag de evaluatie maakt, is er eigenlijk nog niets. U zegt dat u een businessplan hebt ontvangen. Ik ben blij voor u, maar u hebt nog altijd niets kunnen vertellen over wat er in het businessplan staat. Het enige wat u vandaag aan het parlement kunt vertellen, is wat we eigenlijk al wisten. Voor mij is dit echt onvoldoende.

Minister, weet u hoe het Vlaams Energiebedrijf in energiekeringen wordt genoemd? Hebt u daar al iets over gehoord? Men noemt het ‘het Vebke’. Dat is waanzinnig: het grote Vlaamse paradepaardje – dat vandaag nog niet operationeel is – wordt onder energie-experten ‘het Vebke’ genoemd. Het is een anekdote, maar wel illustratief voor hoe een sector in Vlaanderen naar het paradepaardje van de Vlaamse Regering kijkt. Nogmaals, ik heb die mildheid niet meer.

Ik stel me ook vragen bij de werking van de raad van bestuur. Ik ken de samenstelling van de raad van bestuur. Ongetwijfeld zitten er een aantal mensen bij die de energiesector goed kennen, maar er zijn ook een aantal mensen bij van wie ik me afvraag waar ze vandaan komen. Ik kan er me wel iets bij voorstellen: het heeft eerder met hun politieke achtergrond te maken. Minister, de voorzitter van de raad van bestuur – en de heer Vereeck heeft er daarnet ook subtiel naar verwezen – heeft een uitgesproken N-VA-profiel. Dat hij iets kent van energie, betwist ik niet. Hij is voorzitter van de raad van bestuur. We evalueren het VEB, maar u kunt nog niets voorleggen aan het parlement. Ik vind dat onvoldoende. Als deze man niets kan voorleggen aan het parlement, dan stel ik me echt wel vragen bij die persoon. Trouwens, ik wil even illustreren dat hij zeer politiek getint is. Als je in Google ‘Andries Gryffroy’ intikt, dan verschijnen onmiddellijk zijn functies bij de N-VA: lid van het partijbestuur, lid van het dagelijks bestuur, lid van de partijraad. Er zijn weinig mensen die zo dicht bij de kern van een partij staan. Dit afdoen als een apolitieke benoeming, zou wel heel straf zijn. Als we de parallel trekken met het gouverneurschap in Oost-Vlaanderen, dan is de N-VA blijkbaar toch ook niet vies van een politieke benoeming.

De voorzitter: De heer Bothuynne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuynne: De voorzitter van de raad van bestuur is uiteraard een onafhankelijk en neutraal provincieraadslid uit Oost-Vlaanderen.

De voorzitter van de raad van bestuur heeft een duidelijke opdracht en de minister en mevrouw Homans hebben heel goed geschetst dat de raad van bestuur wel degelijk vorderingen heeft gemaakt. Dit moment is het moment van de waarheid. Het businessplan is klaar, wordt gefinetuned met de regering en dan voorgelegd aan deze commissie. Het ‘Vebke’ moet nu snel een VEB worden. 2013 wordt dus het jaar van de waarheid. Mijnheer Sanctorum, we kunnen pas echt evalueren aan het eind van dit jaar. Voor ons wordt dat hét moment van de evaluatie van het VEB. Het is te vroeg om nu al te beginnen schieten.

Minister, ik heb nog één concrete vraag. Er zijn de uitdagingen van de overheidsopdrachten, van de ESR-neutraliteit – het ESR-kader wordt steeds strenger geïnterpreteerd en maakt het niet makkelijk om dergelijke zaken te realiseren – en er is de pijler participaties. U hebt op mijn schriftelijke vraag geantwoord dat u dat aan het onderzoeken bent en dat het de bedoeling is om

in 2014 de eerste participaties te realiseren. Het was ook de bedoeling om te overleggen met de Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM) en de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) om na te gaan of de participaties konden worden ondergebracht in de koepel van het Vlaams Energiebedrijf. De heer Vereeck heeft er ook naar verwezen. Minister, ik had graag de stand van zaken van die gesprekken en van het onderzoek.

Mijnheer Vereeck, ik begrijp niet goed dat u als liberaal de oplossing voor een betere marktwerking – en die hebben we nodig in ons energielandschap – ziet in de oprichting van een overheidsbedrijf dat zelf actief zou moeten worden op die markt. De Federale Regering en de Vlaamse Regering nemen op dit moment heel veel nuttige maatregelen om zowel aan de vraagzijde als aan de aanbod- en productiezijde, concurrentie te bewerkstelligen. De concurrentie wordt ook effectief versterkt en verbeterd. Aan de productiezijde is er de terbeschikkingstelling van nucleaire capaciteit. Er zijn de plannen om energieproducenten die productiesites verlaten, te dwingen om die te verkopen en op de markt te brengen zodat eventuele nieuwe spelers kansen krijgen. Ik denk dat dat de goede weg is en een efficiënte regulering is om de marktwerking te stimuleren. Ik begrijp niet dat u als echte liberaal overheidsingrijpen, in de zin van een overheidsinvestering, als dé oplossing ziet voor een betere en efficiënte marktwerking in ons energielandschap. Dat kan er bij mij niet in.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt inderdaad uitvoerig beschreven wat er de voorbije maanden is gebeurd. Ik heb me heel even de bedenking gemaakt: “Gelukkig is het een overheidsbedrijf en geen echt bedrijf, want als een echt bedrijf in zijn opstartperiode er zo lang zou over doen ...” Het is natuurlijk geen echt bedrijf, maar een overheidsbedrijf en dan kan dat blijkaar. Een privébedrijf zou intussen failliet zijn.

U bent ook uitvoerig ingegaan op de knelpunten waarom er ook vandaag nog geen businessplan kan zijn. Ik begrijp uiteraard hoe complex en hoe moeilijk het is om de ESR-neutraliteit te waarborgen. Dat het VEB ook moet voldoen aan alle wetten op de overheidsopdrachten, is maar wieses ook. Ik begrijp enerzijds dat het moeilijk is, maar de regering had toch – met alle respect – op voorhand had kunnen inschatten dat deze problemen zouden opduiken. We hebben er trouwens ook voor gewaarschuwd.

Als u nu ook moet vaststellen dat het VEB door die knelpunten de vooropgestelde rol niet kan waarmaken, is het dan een meerwaarde om toch te blijven zoeken naar wat de rol wel kan zijn en er desnoods een nieuwe invulling aan te geven, bijvoorbeeld een rol bij de renovatie van sociale woningen, met alweer een verdere versnippering als gevolg? Minister, als u eerlijk bent met uzelf en als de raad van bestuur eerlijk is met zichzelf en als u vaststelt dat de knelpunten dermate groot zijn en dat de enige oplossing zal zijn alternatieven te zoeken om dat ding toch maar werkbaar te maken, dan denk ik dat we als Vlaamse overheid ons doel voorbijschieten. U zei trouwens ook in uw antwoord – of ik heb dat hier toch gehoord – dat er koortsachtig wordt gezocht naar een manier om de participaties van onder andere PMV onder te brengen in het VEB. *(Opmerkingen van minister Ingrid Lieten)*

U hebt dat niet gezegd, maar ik heb dat hier vernomen. Ik dacht dat het collega Bothuyne was die verwees naar die participaties. Het onderbrengen van die participaties bij het VEB lijkt me net de omgekeerde weg te zijn. U hebt de knelpunten beschreven. Als blijkt dat we ze niet kunnen oplossen, waarom moeten we dan koortsachtig blijven zoeken om participaties bij een VEB onder te brengen? Laat ze waar ze vandaag zijn en waar ze vandaag perfect functioneren.

Tot slot, we zullen dit dossier even kritisch als altijd blijven opvolgen. Minister, ik hoop dat de grondige juridische analyse die er gebeurt op het vlak van de ESR-neutraliteit en ook op het vlak van de overheidsopdrachten, goed wordt nagekeken. Als blijkt dat de machine niet snel genoeg vooruit kan gaan of niet de katalysator kan zijn die ze oorspronkelijk wilde zijn om investeringen in energiebesparingen te versnellen, moet er een gepaste oplossing worden gezocht.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, ik neem akte van de troetelnaam die men blijkbaar geeft aan het bedrijf: het Vebke. In Antwerpen zeggen ze ook wel eens: ‘het febbekakske’, het troetelkindje, in dit geval van mevrouw Homans die misschien wat meer inzicht kan bieden in wat er al in dat businessplan staat.

Mijnheer Bothuyne, het is altijd grappig hoe deze meerderheid de oppositie controleert of bevrucht. Wij zitten in het parlement, wij ondervragen de regering en u moet echt niet uw medeparlementsleden ondervragen. Maar goed, ik wil er wel op antwoorden. Als zogezegd liberaal heb ik natuurlijk niet alleen de eerste twee delen van Adam Smith gelezen, maar ook het derde deel. Ik ben trouwens een libertair, dat is iets anders dan een liberaal. U weet natuurlijk dat zelfs de grondlegger van het liberalisme uiteraard pleit voor overheidstaken. Hij verwijst zelf naar infrastructuur en dat is de evidentie zelf.

Er is ook een Raad van de Mededinging. De voorzitter was lange tijd mijn collega aan de universiteit van Hasselt. Ik ben er inderdaad van overtuigd dat we markten moeten openbreken en dat we moeten werken aan de competitieve markt. Dat kan op twee manieren. We weten nog altijd dat er een zeer dominante speler is. Het verbaast me dat Electrabel nooit voor de Raad van de Mededinging is gedaagd en nooit verplicht is geworden – zoals vele andere bedrijven in het verleden – om onderdelen te verkopen en zich dus op te splitsen. We kunnen teruggaan naar de Sherman Act, naar ExxonMobil, naar de Rockefeller's die delen van hun energiebedrijf hebben moeten verkopen – zo zijn al die energiebedrijven in Amerika ontstaan – door regelgeving om een competitieve markt te creëren. Er is hier dus nog altijd een dominante speler.

In die zin vind ik een herhaling van het Telenetverhaal wel een goede optie. Voor alle duidelijkheid: ik heb gezegd ‘tijdelijk’. Zolang dat niet gebeurt, is er een monopolie. Nogmaals, ik ben voorstander om er een grote speler – liefst nog een derde en een vierde – tegenover te zetten. Als dat niet gebeurt, dan moet u tegenover het monopolie, een monopsonie plaatsen. U hebt een aanbodmonopolie en u krijgt een vraagmonopolie. Ik ben absoluut geen voorstander – en dat zal u ook choqueren, collega Bothuyne – van prijsinterventies, maar als de markt niet vrij is, dan moet je tegenover de macht van een monopolie, de macht van een monopsonie plaatsen. Dat is wat bijvoorbeeld nu gebeurt door inderdaad wel in de energieprijzen in te grijpen. Ik wil maar even schetsen dat het volledig conform eerder liberaal of marktgezinde theorieën is.

Minister, ik heb geen antwoord gekregen op mijn twee vragen. De heer Bothuyne heeft ze ook herhaald. Hoe zit het met de overdracht? Er zijn voorkeuren. Wat gaat er over en wat blijft er zitten? Mevrouw De Knop, voor alle duidelijkheid, ik ben geen voorstander van het VEB zoals het er nu dus staat omdat het een bijna lege doos is. Ofwel duwen we door naar de oorspronkelijke filosofie zoals die door mevrouw Homans en de N-VA naar voren is gebracht – een soort Telenet in de elektriciteitssector –, ofwel doeken we het op.

Minister, de naam van de voorzitter is hier gevallen en dat was niet mijn bedoeling. Mijn vraag was gewoon hoe die selectie is gebeurd. Is men op zoek gegaan naar partijloze objectieve kandidaten? Ik stel die vraag natuurlijk in de nasleep van de commotie rond de gouverneur. Eén partij dringt namelijk aan op een depolitisering van het maatschappelijk-politiek bestel en zoekt bekwaame kandidaten vooral buiten partijen. En dan kan ik mij alleen maar aansluiten bij wat collega Sanctorum heeft gezegd, namelijk dat die man een prominent lid is van de N-VA. Mijn vraag luidt – ik zal dan iets minder subtiel zijn –: is deze aanstelling onderdeel van een politieke verdeelsleutel zoals we die ook kennen bij de gouverneur of is men echt objectief bij deze man uitgekomen? En dan vraag ik u nog eens: wat waren de objectieve selectiecriteria of is er hier sprake van een verdeling? We weten dat het op federale vlak zo is. Bart De Wever heeft in alle openheid gezegd dat dat ook is gebeurd voor de gouverneurs. We moeten daar ook niet meer beschaamd over doen: we hebben gezien, bijvoorbeeld in Oost-Vlaanderen, dat we met een voormalig politicus een zeer goede onafhankelijk gouverneur hadden, en misschien kan deze man dat ook zijn.

Maar, minister, ik lok, gekoppeld daaraan, een vraag uit ter verdediging van de heer Gryffroy. Ik merk ook dat hij zaakvoerder is van een energiebedrijf. En dan denk ik dat er een probleem is van belangenvermenging, want dat energiebedrijf heeft ook taken in energieconsulting. Misschien kunt u daar ook – nogmaals, ter verdediging van de heer Gryffroy – aangeven hoe dat dan precies loopt.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, ter attentie van de heer Vereeck: als libertair zou hij moeten uitpakken met Milton Friedman en niet met Adam Smith. *(Opmerkingen van de heer Lode Vereeck)*

Dat was om u uit te dagen, denk ik. Electrabel is vroeger wel degelijk voor de Raad voor de Mededinging geweest en heeft een deel van zijn productiecapaciteit, namelijk 2000 megawatt, een tijdlang moeten veilen aan derden. Ik geef toe: too little too late, en te beperkt in tijd om echt het monopolie te doorbreken. Hier is de Raad voor de Mededinging te veel een tandenloze tijger geweest en ik hoop dat daar ook verandering in komt.

Maar door de regulering die de Vlaamse en federale overheid nu op het getouw zet, is die markt wel degelijk opengebroken. Het aandeel van Electrabel is onder 50 procent gezakt en we hebben meerdere spelers op de markt, dus dat begint eindelijk te lukken. Niet in de eerste plaats door overheidsinvesteringen en overheidsinitiatieven, maar door overheidsregulering. De markt begint eindelijk te werken, en voor de eerste keer sinds de liberalisering zien we ook een neerwaartse druk op de prijzen.

Wat het Vlaams Energiebedrijf betreft, ‘het Vebke’: de Beatles noemden ze ooit ‘the Fab Four’, ik denk dat het VEB ook tot zo iets kan uitgroeien. ‘The fabulous one’, het ‘fabulous’ overheidsbedrijf dat erin slaagt om de energiemarkt te doen werken. Ja, ik begrijp dat een aantal collega’s ongeduldig zijn, maar ik denk ook dat deze Vlaamse Regering al van bij haar aantreden duidelijk heeft gemaakt dat ze de eerste jaren gaat besparen, om daarna budgettaire ruimte te creëren om een aantal nieuwe initiatieven te nemen zoals het Vlaams Energiebedrijf.

Vanaf het begin is men dus heel duidelijk geweest dat het pas voor het einde van de legislatuur zou zijn. De procedures, collega Sanctorum, duren zolang ze moeten duren. Men kan die niet allemaal aan de kant schuiven, men moet de gehele procedure volgen voor het aantonen van de ESR-neutraliteit, men moet contact nemen met Eurostat, men moet voor de aanstelling van een CEO adviezen van remuneratiecomité’s inwinnen. Men kan dit allemaal niet aan de kant schuiven. Het duurt zolang het moet duren.

Ik heb ondertussen van collega Homans begrepen dat het businessplan is goedgekeurd, of heb ik u verkeerd begrepen, collega Homans?

Mevrouw Liesbeth Homans: Neen.

De heer Bart Martens: Dan kunnen we inderdaad binnenkort hier het gesprek ten gronde over de inhoud voeren, onze resolutie indachtig. Misschien een kleine voorafname op die inhoud: ik snap niet dat er collega’s zijn die de opportuniteit van zo’n VEB niet inzien, zeker als we op lokaal vlak binnen Infrac en Eandis vehikels van derdepartijfinanciering hebben gecreëerd om ESCO-werking, om energiebesparende investeringen in het patrimonium van de overheden te laten uitvoeren. We hebben eenzelfde vehikel Fedesco om dat te doen met het patrimonium van de federale overheid, en collega De Knop, u hebt dit zelf in de Federale Regering mee goedgekeurd. U verwijt de Vlaamse Regering dat ze initiatieven neemt met een apart vehikel als het VEB, iets wat de Federale Regering al jaren geleden deed met Fedesco. Ze hebben dit ook niet binnen de FOD Economie gedaan, maar er is een apart vehikel Fedesco opgericht om energiebesparende investeringen in het federale overheidspatrimonium te kunnen doorvoeren.

Dus het VEB gaat dit ook ondermeer doen voor het gebouwenpatrimonium van de Vlaamse overheid. Dit is noodzakelijk, we hebben nog een paar weken geleden in het Europees

publicatieblad de nieuwe energie-efficiëntierichtlijn van Europa gelezen die de overheden verplicht om jaarlijks 3 procent van hun gebouwenpatrimonium te gaan e-noveren. Welnu, om binnen het Vlaamse Gewest die taak te kunnen opnemen hebben we zoiets als een VEB nodig, en laat ons hopen dat het kan op een ESR-neutrale manier. Als dit om welke reden dan ook niet kan, dan moeten we eens nadenken hoe we dit in de Vlaamse begroting kunnen opnemen.

Minister, ik denk dat Europa zich eens moet bezinnen over haar ESR-normen en haar schuldenproblematiek. We weten allemaal dat schulden aangaan om consultieve uitgaven te financieren verkeerd is. Maar schulden aangaan om investeringen door te voeren, waarvan we weten dat deze schulden zich op termijn meer dan dubbel terugverdienen, dat zou Europa toch moeten toelaten. Als Europa ons daar blijft afremmen, waar gaan we dan naartoe? Dan kunnen we de energietransitie nooit waarmaken. In Nederland zegt men ‘de kost gaat voor de baat uit’, wel dan geldt dat in het bijzonder voor energiebesparende investeringen. Daar is een enorm economisch rendement, en dit blijkt ook uit het laatste rapport van het Internationale Energie Agentschap (IEA). Twee derde van het economisch haalbare potentieel aan energiebesparende maatregelen wordt wereldwijd niet genomen. Welnu, daar faalt de markt en daar moet de overheid optreden om de eerste investeringshobbel te kunnen nemen. Als dat ESR-neutraal en buiten de begroting kan, tant mieux, maar anders moeten we ons bezinnen of we het niet in de begroting kunnen opnemen.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, misschien is het eens nuttig dat we in dit parlement het debat voeren over de samenstelling van allerlei raden van bestuur. Ik denk dat de positie van de heer Andries Gryffroy een jaar geleden ter sprake is gekomen in de commissie. Minister, u hebt zeer duidelijk geantwoord dat er absoluut geen sprake is van belangenvermenging, en dat dit ook specifiek is opgenomen in een code of conduct. Minister, u kunt dit misschien nog beamen, maar als iedereen hier vindt dat onze naam minstens vijf keer in een debat moet worden uitgesproken, denk ik dat wij als partij zeer goed bezig zijn, dus u doet maar. Minister, ik denk wel dat we best concrete afspraken maken in deze commissie, om zo snel mogelijk die samenwerkingsovereenkomst en het businessplan hier te komen toelichten.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik kan jullie vragen in vier groepen verdelen. Collega Sanctorum, u praat over het ambitieniveau, ik vind het niet correct dat u steeds blijft praten over het parapedaardje, en over de tegenpool van Electrabel: die discussies hebben we wel gehad. Die discussies hebben we samen gevoerd in de hoorzittingen, en we zijn samen tot een duidelijke aflijning gekomen van wat de missie van het VEB moet zijn. Die missie hebben jullie in een resolutie vertaald, en daar heeft de Vlaamse Regering zich op gebaseerd, en die hebben we verwerkt in het oprichtingsdecreet. Dat is de missie en de visie waar we naartoe moeten, en dat is het ambitieniveau dat in overleg met het Vlaams Parlement – en zoals u terecht zegt met meerderheid en oppositie – is vastgelegd.

Ten tweede, mevrouw De Knop, ik neem echt aanstoot aan wat u zegt. U zegt dat het energiebedrijf geen echt bedrijf is, en als het wel een echt bedrijf zou zijn, dat het al lang failliet zou zijn. Mevrouw de Knop, ten eerste, het is wel een echt bedrijf, want wat is voor u dan een echt bedrijf en geen echt bedrijf? Wat is het verschil? Welke criteria gebruikt u daarvoor? Het is wel degelijk een echt bedrijf. Het is opgericht volgens de wetgeving op de vennootschappen, het moet alle procedures en alle regels volgen die privébedrijven – als dat voor u echte bedrijven zijn – moeten volgen, en daarbovenop moet het ook alle regels en procedures volgen die hier in dit Vlaams Parlement – ook door u – zijn goedgekeurd. Het gaat met name over de wetgeving op de overheidsopdrachten, en ik heb altijd gedacht dat uw partij daar een grote voorstander van was, dat het de bedoeling was dat alle advocaten, alle bedrijfsrevisoren, alle juristen en alle boekhouders een prijs mochten opmaken om een opdracht van de overheid in de wacht te slepen.

Ik heb dit niet gebruikt als excuus, ik heb gewoon al die feiten en data als materiaal gegeven om duidelijk te maken dat als we alles doen volgens de regels van de kunst, volgens behoorlijk bestuur, dit dan ook enige tijd nodig heeft. Dat is gewoon de realiteit, en dat is geen excuus. U zei ook dat er geen businessplan is. Ik heb hier in de commissie duidelijk gezegd dat de raad van bestuur op 21 december 2012 een ontwerp van businessplan heeft goedgekeurd, en dat plan zal nu binnen de Vlaamse Regering worden besproken. Als deze regeringsbespreking is afgerond, kunnen we hier afspraken maken om het in de commissie te bespreken, zoals mevrouw Homans ook voorstelt.

Over de concrete vragen van collega Vereeck en collega Bothuyne over participaties hebben we ook in de hoorzittingen al gesproken. Daar moeten we rekening houden met twee elementen. In de eerste plaats is het natuurlijk de bedoeling dat het VEB zich niet beperkt tot participaties over te nemen van de LRM en van PMV, maar dat er nieuwe participaties komen zodat we een versnelling van die innovaties in onze samenleving, in onze economie kunnen realiseren. Dit zit ook vervat in het businessplan.

Op de tweede plaats is er de vraag van het overnemen, want er valt ook iets voor te zeggen om alles te bundelen, en daar hebben we in de hoorzittingen al duidelijk op gewezen. De LRM en PMV moeten zelf moeten beslissen, of dit nu – volgens de theorie van mevrouw De Knop – echte bedrijven zijn of niet. Die bedrijven zijn buiten de balans en niet ESR-geconsolideerd, en aan hun raad van bestuur kunnen wij niet zeggen dat ze hun participaties moeten verkopen. Deze bedrijven moeten zelf beslissen, en zelf onderhandelen met het VEB om na te gaan of er een win-winsituatie mogelijk is. Die verkennende gesprekken zijn bezig, en dan wordt gekeken naar de plus- en minpunten. En u haalt terecht aan dat men dan rekening moet houden met eventuele voorkeuren van andere partijen. Maar daar is nog geen nieuws over.

Maar waar ik zeker aanstoot aan neem, zijn uw opmerkingen, collega Sanctorum, over de politieke benoemingen. Collega Sanctorum, u doet uitschijnen dat iemand die een politieke overtuiging en engagement heeft onbekwaam is. Ik laat dit voor uw rekening. U moet voor zichzelf uitmaken of u onbekwaam bent. Ik vind dat we alle mensen die zich engageren voor de overheid, die zich engageren in overheidsbedrijven – voor zeer weinig vergoeding voor hun tijd – moeten beoordelen op hun activiteiten in die overheidsbedrijven. Laten we ze beoordelen op hun functioneren, en laten we ze niet beoordelen op hun politieke aanhorigheden of politieke activiteiten, want dat laat ik over aan anderen.

Daar zijn perfecte regels over afgesproken. Ieder lid in de raad van bestuur kan al eens in een dossier worden vermeld, en het kan al eens zo zijn dat er een dossier behandeld wordt waar een raadslid zich om ethische redenen afzijdig houdt. Die afspraken zijn perfect vastgelegd in de code voor good governance en in een gedragscode die in juli is opgesteld door de raad van bestuur en door iedereen is getekend. Laat ons vertrouwen geven aan de mensen, en laat ons hen beoordelen op hun uitgevoerde taken en de functie waarvoor ze zijn aangesteld.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, ik verwees niet expliciet, of het was niet mijn bedoeling om te spreken over het Vlaamse Electrabelverhaal. Ik verwees naar de discussie in het begin van de legislatuur waar die term wel viel. Maar minister, ik veronderstel dat u het VEB nog altijd een paradepaardje vindt. Nu, dat was net mijn punt. Dit is een paradepaardje van de Vlaamse Regering, en het wordt maar niet operationeel. Dit is erg tekenend voor de werking, de daadkracht van de Vlaamse Regering, en u bent daarvoor politiek verantwoordelijk. Als het VEB vandaag nog altijd niet operationeel is, als er nog altijd geen businessplan is, dan bent u daar politiek verantwoordelijk voor. En als het gaat over een paradepaardje, is dat des te meer tekenend.

Het ‘Vebke’ dan – ik krijg de indruk dat het troetelnaampje stilaan ingeburgerd geraakt. Mijnheer Bothuyne, ik kan me voorstellen dat de voorzitter van de raad van bestuur bezorgd is over het imago van het VEB en dat hij daar iets wil aan doen. Ik hoop dat hij vooral – figuurlijk dan – energie zal steken in het operationaliseren van zijn bedrijf, of in het bedrijf van ons allemaal.

Ik wil kort even repliceren op wat de heer Martens heeft verklaard. Volgens hem bevinden we ons in budgettaire krappe tijden en zullen we pas later investeren. Het Vlaams Energiebedrijf zal pas tegen het einde van de legislatuur operationeel worden.

De budgettaire ruimte is er nog steeds. Helemaal aan het begin van de legislatuur is die ruimte bepaald. Daar is nog niets aan veranderd. Het Vlaams Energiebedrijf is nog niet operationeel. Dat geldt zweeft ergens als een spook doorheen de Vlaamse begrotingen of, afhankelijk van de constructie, net buiten de Vlaamse begrotingen. In elk geval zweeft dit budget. Het wordt nooit gebruikt om een operationeel bedrijf mee op te starten. Dat is natuurlijk zeer schrijnend. We voorzien in geld dat we niet aan nuttig beleid kunnen besteden.

Ik wil ook nog even op de samenstelling van de raad van bestuur en op het voorzitterschap ingaan. Iedereen kan dat gerust in de verslagen nakijken. Ik heb de naam van de voorzitter bewust nog niet vernoemd. Het is niet mijn stijl te schieten op een voorzitter van een raad van bestuur. Het punt is echter dat het lange wachten echt gortig wordt.

Mevrouw Homans, we kunnen hier een politiek debat houden. Ik wil helemaal niet een specifieke partij viseren. Dat is mijn persoonlijke agenda niet. Uw partij zegt echter dat ze belangrijke mandaten apolitiek wil invullen. Ik verwijs even naar het gouverneurschap. Jullie claimen de ene functie op apolitieke wijze, maar voor een andere functie in de coulissen schuiven jullie toch iemand van jullie partij naar voren. We worden hiermee geconfronteerd op een manier die ons kwaad maakt. (*Opmerkingen van mevrouw Liesbeth Homans*)

Mevrouw Homans, ik heb het niet over uw partij. Ik heb het over de voorzitter van de raad van bestuur. De reden waarom ik hierover begin, is dat we ons vragen over de werkzaamheid van die raad van bestuur moeten stellen. Het duurt immers zeer lang. Dat heeft niets met het bashen van een partij te maken. Dat is mijn agenda niet.

Het is blijkbaar nog te vroeg om te schieten, want 2013 wordt het jaar van de waarheid. Ik heb hetzelfde in 2012 gehoord. Dat zou ook het jaar van de waarheid worden. Ik denk zelfs dat 2011 ook het jaar van de waarheid zou worden.

Dit wordt echt een grap. Ik heb de indruk dat we al blij zullen mogen zijn indien het Vlaams Energiebedrijf tegen het einde van deze legislatuur operationeel zal zijn, laat staan dat er ergens investeringen ten voordele van groene energie of energiebesparingen zouden komen of dat ergens een Vlaams overheidsgebouw geïsoleerd zal geraken.

De voorzitter: De interpellatie is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de problemen bij sociale huisvestingsmaatschappijen, te wijten aan de nieuwe voorrangsregel voor minderjarige jongeren - 596 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, op 30 maart 2012 is in het Kaderbesluit Sociale Huur een nieuwe voorrangsregel ingevoerd. Deze regel verleent voorrang aan ontvoogde minderjarige personen of personen die met toepassing van het decreet van 7 maart 2008 betreffende de bijzondere jeugdzorg zelfstandig wonen of gaan wonen met begeleiding door een erkende dienst.

Deze nieuwe voorrangsregel leidt in de praktijk echter tot problemen. Zo is het voor een alleenstaande kandidaat-huurder, bijvoorbeeld, bijna onmogelijk nog een woning toegewezen te krijgen. De ontvoogde minderjarigen maken immers aanspraak op het eenslaapkamersegment van de sociale huisvestingsmarkt. De alleenstaande kandidaat-huurders die al

maanden of in sommige gevallen zelfs jaren op een sociale woning wachten, moeten ten gevolge van de nieuwe voorrangsregel nog langer wachten.

Daarnaast blijkt in de praktijk dat de begeleiding van de jongeren onvoldoende of zelfs onbestaande is. Sommige minderjarigen zeggen de begeleiding op nadat hen een woning is toegewezen of vanaf het ogenblik waarop ze 18 jaar zijn geworden.

De sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) kunnen hier niets tegen doen. Ze trekken aan de alarmbel. Ze worden hierdoor wel met samenlevings- en betalingsproblemen geconfronteerd. Tevens blijkt dat er nog administratieve en juridische problemen zijn.

Minister, is bij de invoering van de nieuwe voorrangsregel met betrekking tot ontvoogde minderjarige personen of personen in de bijzondere jeugdbijstand die zelfstandig wonen of gaan wonen met begeleiding, rekening gehouden met de stijgende vraag naar eenslaapkamer-appartementen om ervoor te zorgen dat andere alleenstaande kandidaat-huurders niet nog langer op een sociale woning moeten wachten?

Welke maatregelen zult u treffen om de door de ontvoogde minderjarige personen of personen in de bijzondere jeugdzorg veroorzaakte samenlevings- en betalingsproblemen aan te pakken?

Hebt u al met minister Vandeurzen overlegd over de huidige aanpak van de begeleiding van deze doelgroep? Wanneer zult u deze maatregel in verband met de begeleiding van de jongeren evalueren met de betrokken actoren, zowel de SHM's als minister Vandeurzen?

Hoe ziet u het aantal minderjarigen die een beroep op deze voorrangsregel zullen doen in de toekomst evolueren?

Wie ondertekent een dergelijke huurovereenkomst? Volgens artikel 1124 van het Burgerlijk Wetboek zijn minderjarigen immers onbekwaam om een contract aan te gaan.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2011 zorgt ervoor dat minderjarige personen die zijn ontvoogd of die begeleid zelfstandig wonen, zich sowieso in het register kunnen inschrijven. Voordien kon de sociale verhuurder dit facultatief toestaan. Hij was daar echter niet toe verplicht. De gemeente kon door middel van een lokaal toewijzingsreglement ook voorrang geven aan de doelgroep. Aangezien dit in de praktijk zeer weinig bleek te gebeuren, is gekozen voor een absolute voorrang voor ontvoogde minderjarigen en personen uit de bijzondere jeugdzorg.

De jongeren die de bijzondere jeugdzorg verlaten, hebben het niet gemakkelijk om zich zelfstandig te handhaven. De geleidelijke overgang naar zelfstandigheid is voor hen essentieel. Om die reden heeft de bijzondere jeugdbijstand de ambulante woonbegeleiding uitgebouwd. De woonbegeleiding biedt jongeren de mogelijkheid onder begeleiding zelfstandig te wonen. Dat kan uiteraard enkel indien er ook woningen zijn.

Het gaat om jongeren die vaak al een heel moeilijk leven achter de rug hebben en die de kans moeten krijgen om met een goede basis aan hun volwassen leven te beginnen. Dat is de basisfilosofie die ons ertoe heeft gebracht na te gaan of de sociale huisvesting kan helpen een gedeelte van die jongeren op te vangen.

Uit de cijfers van de sector blijkt dat het verspreid over heel Vlaanderen om 600 tot 700 jongeren zou gaan. We merken echter dat de vragen om een beroep te doen op die voorrangsregel nog sterk in een aantal regio's zijn geconcentreerd.

Bovendien blijkt dat nogal wat jongeren de voorrang aanvragen in een andere gemeente dan de gemeente waarin hun begeleidingsdienst actief is. Dat maakt het moeilijk te verzekeren dat er begeleiding is.

Om die twee redenen zijn we een aantal weken geleden aan een evaluatie van de voorrangsregel begonnen. In het licht van de afsprakennota Wonen-Welzijn hebben we al

redelijk wat gesprekken met minister Vandeurzen gevoerd. Ik heb een paar voorstellen tot wijziging uitgewerkt. De regeringspartijen bespreken die voorstellen momenteel.

De voorstellen tot wijziging vertrekken vanuit twee uitgangspunten.

Ten eerste zouden er meer garanties moeten zijn dat de instromende jongeren effectief worden begeleid. Ik zou de toewijzing bij voorrang afhankelijk willen maken van de afsluiting van een begeleidingsovereenkomst. Ik zou dat punt centraal willen stellen.

Daarnaast zou ik in de mogelijkheid willen voorzien een einde aan de huurovereenkomst te maken indien de jongere de begeleiding niet volgt en op dat vlak in gebreke blijft – voor wat hoort wat. We willen die jongeren graag helpen een goede start te maken. Zij moeten zich echter ook laten begeleiden. De begeleidingsdiensten moeten in een voldoende groot aanbod voorzien. We zijn met drie in deze relatie en elk van die drie partners moet een evenwichtig aandeel hebben.

Ten tweede wil ik de prioritaire toewijzing inpassen in een breder toewijzingskader. We zouden door middel van een vorm van contingentering tot een evenwichtig toewijzingsbeleid moeten komen. Ik wil een Vlaams kader uitwerken en tegelijkertijd de lokale actoren de ruimte bieden om hier in functie van hun lokale situatie op in te spelen. Door met een vorm van contingentering te werken, kunnen we het evenwicht tussen de instromers garanderen.

Wat de laatste vraag betreft, wil ik opmerken dat een minderjarige wel degelijk zelf een huurcontract mag tekenen. De regel is dat die ondertekening door de ouders of door de wettelijke vertegenwoordiger moet gebeuren. Een minderjarige mag dit echter zelf. Indien hij over voldoende onderscheidingsvermogen beschikt, vormt dat geen enkel probleem.

Enkel de ouders of de voogd kunnen naar de rechter stappen met de vraag het contract nietig te laten verklaren. De rechter kan hier enkel op ingaan indien zou blijken dat de minderjarige door de rechtshandeling is benadeeld. Indien de rechtshandeling voor een minderjarige die over voldoende onderscheidingsvermogen beschikt eigenlijk een positieve inhoud heeft, zal de rechter de ouders die het contract eventueel ter discussie stellen, niet volgen.

Mevrouw De Waele, ik hoop dat ik al uw vragen op een positieve wijze heb beantwoord.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik dank de minister voor haar antwoord. Het is alleszins een goede zaak dat er aandacht wordt geschonken aan de minderjarigen of aan die jongeren die een zekere begeleiding nodig hebben. Wat de SHM's betreft, is die begeleiding nu echter net waar het schoentje knelt. Dit moet heel specifiek worden uitgewerkt.

Ik ben tevreden dat de minister een paar weken geleden al aan een evaluatie is begonnen en al over een aantal voorstellen heeft nagedacht. Die voorstellen hebben specifiek betrekking op de begeleiding. De vraag is dan natuurlijk wie voor die begeleiding zal instaan.

Ik heb de afgelopen jaren een aantal schriftelijke vragen over dit onderwerp gesteld. Uit de antwoorden blijkt dat de SHM's een aantal specifieke basisbegeleidingstaken hebben. Daarnaast stelt de minister echter dat er specifieke begeleidingstaken zijn die door de welzijnssector moeten worden uitgevoerd.

De minister wil in verband met de effectieve begeleiding wat meer garanties afdwingen. Ik zou graag vernemen wie dan uiteindelijk de verantwoordelijke begeleider zal zijn.

Wat de prioritaire toewijzing betreft, lijkt een contingentering me een goede manier om een evenwichtiger gespreid beeld in Vlaanderen te krijgen. Ik zou er echter op willen aandringen ook van de woonwens van de minderjarigen uit te gaan. Een contingentering mag de woonwens van een minderjarige niet in de weg staan.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: De begeleiding wordt uiteraard verzorgd door actoren uit de welzijnssector, meer bepaald door de bijzondere jeugdzorg. Onze expertise is wonen en niet het begeleiden van mensen.

Het voorstel houdt in dat wij bereid zijn in toepassing van de voorrangregel een woning toe te wijzen indien de bijzondere jeugdzorg een overeenkomst met de cliënt afsluit. De bijzondere jeugdzorg moet dan ook de begeleiding blijven garanderen gedurende de hele periode tijdens dewelke het nodig is dat de betrokken persoon daar woont. Dat is de concrete afspraak.

Er zijn een aantal redenen om voor een contingentering te kiezen. Ten eerste zou het gaan om een groep mensen aan wie versneld woningen worden toegewezen. Het gaat niet noodzakelijkerwijze enkel en alleen om minderjarigen. Dat gaat bijvoorbeeld ook over daklozen en mensen die vanuit de geestelijke gezondheidszorg naar sociaal wonen worden georiënteerd. We zouden dus werken met een soort contingentering voor al die categorieën, om ervoor te zorgen dat er een evenwicht is tussen diegenen die een hele tijd wachten op een wachtlijst en geen bijzonder profiel hebben en diegenen die versneld instromen met een specifiek profiel. Dat evenwicht is immers een andere bezorgdheid die u hebt geuit en die ik ook deel. Om dat evenwicht wat te bewaren, trachten we via die contingentering te werken. Ik zal natuurlijk in de mogelijkheid voorzien om daar lokaal van af te wijken, bijvoorbeeld met een groter aantal. Dan denk ik bijvoorbeeld aan gemeenten die een groot centrum voor geestelijke gezondheidszorg hebben, zodat de gemeente er de voorkeur aan geeft een groter contingent vrij te maken voor mensen uit die groep. Op Vlaams niveau zullen we dus zorgen voor een minimumaantal plaatsen voor mensen uit doelgroepen in die preciaire situatie. Het hoeft ook niet meer te zijn dan dat, tenzij men daar lokaal nog een bredere voorrang voor wil organiseren. Dan zal ik dat niet tegenhouden.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik dank u voor uw inzet om dit te blijven evalueren. Het is wel zo dat de sociale huisvestingsmaatschappijen aandringen op duidelijkheid in die zaak. Ze worden immers geconfronteerd met nogal wat klachten. Dan gaat het over samenlevingsproblemen, betalingsklachten en dergelijke meer. Dat er verdere stappen worden gezet voor die begeleiding, zeker met de welzijnszorg, is dus dringend nodig. Ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de communicatie van de distributienetbeheerders omtrent de netvergoeding voor zonnepanelen - 639 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de verdere vermindering van de steun voor zonnepanelen en de gevolgen voor een duurzame-energietransitie in Vlaanderen - 672 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Voorzitter, minister, geachte leden, mijn vraag gaat over de communicatie. Mijn vraag vertrekt dus vanuit een andere invalshoek dan die van de heer Sanctorum.

Sinds 1 januari 2013 moeten mensen met decentrale productie-installaties van minder dan 10 kilowatt, zoals zonnepanelen, voortaan een jaarlijkse netvergoeding betalen. De discussie daarover hebben we al afgerond in deze commissie. Die heffing moet de eigenaars mee laten

betalen voor het gebruik van het net. De jaarlijkse heffing bedraagt, afhankelijk van het netgebied, 53,2 à 83,4 euro per kilowatt geïnstalleerd vermogen aan zonnestroom. De eigenaars kunnen echter ook kiezen voor het laten installeren van een dubbele meter, die meet hoeveel energie aan het net wordt gegeven of ervan wordt afgenomen. Dit zou enkel interessant zijn voor mensen die 60 à 75 procent van de opgewekte stroom meteen zelf kunnen verbruiken. De installatie van een dergelijke meter zou 180 à 300 euro kosten. Het voordeel is dat de particulier dan enkel een vergoeding betaalt naar rato van de stroom die wordt afgenomen van of gegeven aan het net. Voor de van het net gehaalde stroom moeten de normale afnamekosten worden betaald, en voor de geïnjecteerde stroom een injectievergoeding.

In de commissievergadering van 13 december 2012 – ik heb het verslag bij – was er onduidelijkheid over de vraag of de dubbele meters wel beschikbaar zouden zijn op 1 januari 2013. Minister, tijdens die bespreking benadrukte u de distributienetbeheerders te zullen vragen “om via hun kanalen zeer zorgvuldig, duidelijk en voldoende eenvoudig te communiceren met de mensen, ook diegenen met zonnepanelen, zodat die weten waar ze precies aan toe zijn”. Toch zitten veel eigenaars van zonnepanelen vandaag, eind januari, met diverse praktische vragen. Welk forfaitair tarief of tarief per kilowattuur zullen ze betalen in hun regio? Welke optie is het voordeligst? Hoewel het systeem reeds van kracht is, bestaat er dus veel onduidelijkheid. Minister, daarom wil ik u enkele vragen stellen.

Hoe zullen de distributienetbeheerders hun klanten van zonnepanelen informeren over de geïntroduceerde netvergoeding of over de alternatieve meter? Zullen ze de consument helpen bij het bepalen van de voordeligste mogelijkheid? Daarover gaat het immers. We weten allemaal dat dit een technische discussie is, en dat het niet altijd even evident is voor iedereen om alles heel goed te kunnen volgen. Moet de consument de complexe berekening zelf maken, of zal de distributienetbeheerder helpen? Blijft de dubbele meter kosteloos voor wie een beroep wil doen op het alternatieve systeem? Wat is de deadline voor het aanvragen van een meter, om nog in 2013 van het alternatieve systeem gebruik te kunnen maken? Hoe zullen de distributienetbeheerders de installatie van de meter en de netvergoeding aanrekenen? Zijn er intussen dubbele meters beschikbaar bij Eandis en Infrac? Zo ja, over hoeveel exemplaren gaat het? Zijn de distributienetbeheerders ook reeds begonnen met deze meters?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, minister, geachte leden, ik zou graag willen beginnen met een citaat van Stefan Judisch. Dat is niet de minste: hij is de CEO van RWE, toch een van de grote internationale energiespelers. Ik citeer: “(...) the competition is not coal or nuclear; it’s solar. I’m shocked by my own predictions, because this has developed much faster than we ever anticipated, and that’s why the utility industry as a whole has a problem because we have dramatically underestimated the cost curve of photovoltaics, specifically - a cost reduction of 90% in only seven years.” Ik geef dit citaat omdat het heel mooi de internationale tendens op het vlak van zonne-energie illustreert.

Als zonne-energie tot voor kort en vandaag rendabel is, dan is dat vooral te danken aan die snelle technologische evolutie op de internationale markt. Zonne-energie wordt zelfbedruipend. Het wordt een geduchte concurrent voor alle andere vormen van energieproductie. Volgens een aantal schattingen zou het op termijn zelfs de goedkoopste energiebron zijn, en dat natuurlijk zonder de subsidies te rekenen.

Minister, dat staat natuurlijk in schril contrast met wat er vandaag in Vlaanderen in de sector van de zonnepanelen gebeurt. Zo waren er in 2011 zeventienduizend particuliere installaties per maand. In 2012 waren dat er vierhonderd per maand, gerekend vanaf de beslissing over de groenestroomcertificaten. Ik hoor van de sector dat drie van de vijf grote installateurs van zonnepanelen failliet gaan. Dat was dan nog de situatie voor de invoering van de netvergoeding. Het is logisch dat we ons dan vragen stellen bij het beleid van deze Vlaamse Regering met betrekking tot groene energie, en tot zonne-energie meer in het bijzonder.

Sinds kort hebben we ook de gemeenschappelijke studie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), het Waalse Institut de Conseil et d'Etudes en Développement Durable (ICEDD) en het Federaal Planbureau. De heer Bothuyne heeft daar vorige week een vraag over gesteld, meen ik. Ik zal heel die studie niet uitleggen. U kent die ook heel goed. De studie wijst alleszins op een groot potentieel aan zonne-energie. Dat is een goede zaak, want die energie scoort ook heel hoog op de ladder van eco-efficiëntie, in tegenstelling tot bijvoorbeeld biomassa. Mocht het grote toekomstpotentieel tegen 2050 voor Vlaanderen bij biomassa liggen, dan zouden we met een probleem zitten. Ik verwijs naar het ruimtebeslag en de secundaire effecten op de biodiversiteit en dergelijke meer. Er zijn heel wat vragen te stellen bij een grootschalige ontwikkeling van biomassa.

In elk geval, zonne-energie heeft een groot potentieel. Bekijken we de internationale evolutie en het potentieel in Vlaanderen en zetten we dat tegenover de huidige situatie in de sector van de zonnepanelen, dan is er sprake van een groot contrast.

Ik kom tot mijn concrete vragen. Minister, zult u de vermindering van de steun, en vooral de invoering van die netvergoeding voor nieuwe installaties, aanhouden, ook als blijkt dat dit leidt tot een structurele vermindering van de investeringen in zonne-energie? Zijn in heel de discussie over bandingfactoren en dergelijke meer de gevolgen voor de sector van de zonnepanelen objectief in kaart gebracht? Geldt dat bij uitbreiding ook voor de andere sectoren van de hernieuwbare energie? Hoe zit het met de energiebesparing? Als we de Confederatie Bouw mogen geloven, zit het daar ook niet goed. Dat heeft natuurlijk ook te maken met de vermindering van de steun door de diverse overheden in dit land. Hoe passen de beslissingen over de groenestroomcertificaten in een langetermijnvisie van de Vlaamse Regering op de ontwikkeling van hernieuwbare energie en dus ook op de energietransitie in ons land, in Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Mijnheer Sanctorum, die studie met die 100 procent groene energie is een eigen leven gaan leiden. De conclusies die daaruit worden getrokken, lijken me niet altijd gebaseerd te zijn op de studie zelf. Als we kiezen voor een bepaald scenario uit die studie, dan hangen daar natuurlijk een aantal belangrijke keuzes aan vast. Kiezen we bijvoorbeeld voor een grootschalig installeren van windturbines, dan is dat niet alleen een economische zaak, maar dan is dat bijvoorbeeld ook een belangrijke maatschappelijke keuze met betrekking tot de bescherming van onze landschappen en van bepaalde fauna. Zijn we bereid om op elke vierkante centimeter dakoppervlakte in Vlaanderen, ook op geklasseerde gebouwen en dergelijke meer, zonnepanelen te laten installeren? Die 100 procent groene energie als uitgangspunt nemen is niet zo evident als soms wordt voorgesteld, hoewel dat op zich waardevol kan zijn. Dat is echter een debat apart.

Minister, ik heb nog enkele vraagjes over de zonnepanelen en de ondersteuning. Er wordt uitgegaan van een gegarandeerd rendement van 5 procent. Op zich is dat zeer goed, maar er worden heel veel verschillende jaartallen of termijnen gegeven als het gaat over de terugverdientijd. Het lijkt me goed dat u daarover duidelijkheid schept. In welke mate is er sprake van een terugverdientijd van ongeveer tien jaar, zoals u vroeger nog hebt vooropgesteld?

Dan heb ik nog een vraag over de manier waarop het Vlaams Energieagentschap (VEA) een en ander heeft berekend, en de daarbij gehanteerde assumpties. Men gaat uit van een vaste waarde voor de netvergoeding. Daar neemt men de btw van 21 procent bij, wat op zich zeer goed is. Men gaat dan uit van 90 procent van het vooropgestelde vermogen van de omvormer, en dan vermenigvuldigt men met de gemiddelde waarde van de netvergoeding, namelijk 53,5 euro. Het blijft natuurlijk een feit dat dit verschilt van de interpretatie van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) bij het bepalen van de netvergoeding. Bij de CREG gaat men niet uit van het vermogen van die omvormer. Ook blijft er natuurlijk het feit dat de netvergoeding verschilt naargelang het netgebied. De

berekening van de steun is gebaseerd op een gemiddelde en niet op die reële netvergoeding, die verschilt naargelang het gebied. Is het VEA voldoende realistisch geweest in zijn veronderstellingen bij het berekenen van de steun?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, geachte leden, zoals u weet, is de hervorming van het steunmechanisme voor groene stroom midden vorig jaar in het parlement goedgekeurd. De nieuwe steunhoogtes zijn gewoon het sluitstuk van die hervorming.

Zoals u weet, is het uitgangspunt van de hervorming dat men zo veel mogelijk investeert in groene stroom tegen een zo laag mogelijke maatschappelijke kost. Dat is het evenwicht dat deze hervorming tracht te vinden. De berekening van de steun is ook geobjectiveerd, waarbij de rekenmodellen in het Energiebesluit zijn vastgelegd en het VEA, afhankelijk van de technologie, jaarlijks of halfjaarlijks de steun berekent op basis van actuele en grondig gecheckte marktgegevens. Telkens ook krijgen alle betrokken partijen de kans om hun opmerkingen over die berekeningen over te maken, zoals dat ook de voorbije weken is gebeurd.

Specifiek voor zonnepanelen garandeert het nieuwe systeem een rendement van 5 procent op 15 jaar. Ik bekijk het graag in termen van rendement. De terugverdientijd van een installatie is 9,2 jaar. Dat is natuurlijk een gemiddelde. Voor de mensen is het natuurlijk vooral interessant om te weten hoeveel hun rendement bedraagt. Wij rekenen dat uit op 15 jaar. U weet dat zonnepaneleninstallaties het natuurlijk veel langer uithouden. Alles wat nog na die 15 jaar wordt geproduceerd, is natuurlijk ook weer winst. Dat weet u. We houden het echter op die 5 procent op 15 jaar. Dat is een zeer eerlijke communicatie.

Ik vind dat nog altijd voldoende aantrekkelijk. Men kan zich afvragen wat een fair rendement is. Misschien zouden sommigen verdedigen dat een hoger rendement is aangewezen. Anderzijds moeten we daar een evenwicht in vinden. Dat rendement zie je ook terug in de prijs van de elektriciteit van mensen die geen zonnepanelen hebben. Ook daar moet je dat evenwicht vinden. Die 5 procent lijkt me erg verdedigbaar, maar akkoord, het is een keuze, een inschatting van wat een particulier voldoende interessant kan vinden om alsnog die panelen te plaatsen.

Het nieuwe systeem is bovendien flexibel, zodat wijzigende marktomstandigheden niet meer zullen leiden tot oversubsidiëring. Mijnheer Sanctorum, u zegt terecht dat de prijs van die installaties door de jaren enorm is gedaald dankzij technologische evoluties, en ook dankzij het subsidiesysteem. Als je daardoor op korte tijd veel markt kunt veroveren, kan de prijs zakken. Het is een spel van vraag en aanbod. In de toekomst kan dat niet meer leiden tot oversubsidiëring. Voor andere subsidiesystemen, waarbij redelijkerwijs kan worden verwacht dat een product in prijs daalt als er een grotere afname is en de overheid dat product wil stimuleren, werkt men het best van bij de aanvang een systeem uit dat mee evolueert met de prijs van die producten.

Niet enkel de prijs van dat product, maar ook de prijs van elektriciteit kan fluctueren. Op basis daarvan kan steun dalen en stijgen. Ook daar houden we rekening mee. Dat zorgt ervoor dat je aan de ene kant niet oversubsidieert, en aan de andere kant wel je rendement krijgt dat je hebt vooropgesteld. Ook daar is er een evenwicht tussen die twee. Akkoord, veel speculatiefs is er op die manier niet meer aan – ik bedoel dat niet negatief. Anderzijds ben je wel zeker van je minimale winst. Dat is toch ook belangrijk.

De berekening van de steunhoogte om die 5 procent te garanderen, is uitgevoerd door het VEA, conform de berekeningsmethode vastgelegd in het Energiebesluit. Over de berekeningsmethode heeft het VEA met tientallen betrokken stakeholders, federaties en individuele bedrijven overlegd. Iedereen die vragen en opmerkingen had, werd betrokken bij het uitwerken van die hervorming.

Ook over de specifieke inputparameters is tweemaal uitgebreid stakeholdersoverleg georganiseerd. Het VEA heeft alle opmerkingen onderzocht en sommige opmerkingen behouden.

Sommige zijn niet of maar gedeeltelijk behouden en die hebben een motivering gekregen waarom dat niet is gebeurd. We konden onmogelijk op ieders verzuchtingen antwoorden, niet enkel omdat ze vaak tegengesteld waren aan elkaar, maar ook omdat je uiteindelijk een gezond evenwicht moet vinden. Er is wel ernstig omgegaan met dat overleg.

De berekening houdt rekening met gemiddelde investeringskosten, met de gemiddelde reële productie van zonnepanelen over vijftien jaar – we hadden kunnen uitgaan van een langere leeftijd, maar dat hebben we niet gedaan – met de vervanging van de omvormer en met de recent ingevoerde netvergoeding. De berekeningen zijn uitgevoerd voor kleinschalige installaties tot 10 kilowatt, voor projecten van 10 tot 250 kilowatt en voor projecten van 250 tot 750 kilowatt. Voor projecten van meer dan 750 kilowatt moet een specifieke steunhoogte berekend worden volgens alweer een afgesproken berekeningsmethode.

Conform het Energiedecreet zal de Vlaamse Regering ook indicatieve subdoelstellingen per hernieuwbare energiebron vastleggen, die erop gericht zijn de vooropgestelde jaarlijkse groenestroomproductie te bereiken. Daarin trachten we te komen tot een mix van systemen. Mijnheer Sanctorum, ik begrijp dat u iets minder warm loopt voor biomassa. U beseft wel dat een biomassacentrale in zijn eentje een grote sprong voorwaarts kan betekenen voor de productie van energie. Ik wil toch blijven inzetten op elk van die vormen, ook op biomassa, maar we zullen per hernieuwbare energiebron sowieso indicatieve subdoelstellingen vastleggen.

Wat de netvergoeding betreft, ja, ik zal die blijven verdedigen omdat ik dat een kwestie van rechtvaardigheid vind. Ik zou gemakkelijk kunnen zeggen dat de netvergoeding niet mijn beslissing is, dat de netbeheerders dat vragen, dat de CREG daarover beslist en dat zelfs de regulator, die onafhankelijk is, nog eens een federale instelling is ook – ‘mijn naam is haas’. Ik doe dat niet. Waarom verdedig ik die netvergoeding? Ik doe dat omdat ze rechtvaardig is. Wie het net gebruikt, hoort mee bij te dragen voor dat net. Dat iemand geen stroomprijs betaalt als die evenveel stroom op het net zet als hij ervan afneemt, dat is perfect geregeld, maar dat je ook niet meer bijdraagt aan de werking van het net als je het gebruikt, dat is een constructiefout van het systeem die er van in het begin beter niet had ingezet. Het is een rechtvaardigheid die we herstellen. Dat wil ik zeker verdedigen.

Ik heb trouwens nog geen enkel argument gehoord tegen die netvergoeding. Misschien hebt u steekhoudende argumenten, mijnheer Sanctorum. Laten we dat debat dan voeren, maar ik vraag me af waarom u zou vinden dat een bepaalde categorie van mensen zich mag ‘desolidariseren’ in deze samenleving voor het meebetalen aan een net dat tot ieders nut dient. Ik begrijp dat niet. Ik dacht dat u die vorm van ‘solidarisering’ wel zou begrijpen. Dat u zou pleiten voor een hoger rendement, akkoord. Daar kunnen mensen van gedachten over wisselen, maar dat u het niet rechtvaardig zou vinden dat mensen met zonnepanelen die het net ook gebruiken, mee moeten betalen aan dat net, daar kan ik niet bij, niet enkel omdat dat vaak mensen zijn die iets meer middelen hebben dan anderen en dat er dus een mattheuseffect ontstaat, maar vooral omdat dit is hoe we onze samenleving trachten te organiseren: solidair en elk voor zijn of haar deel. Ik begrijp echt niet waarom uw verzet zo groot blijft.

De distributienetbeheerders hebben op hun webpagina’s informatie over de netvergoeding toegevoegd. Daarnaast hebben ze ook hun callcenters de nodige instructies gegeven om de vragen van klanten met zonnepanelen goed te kunnen beantwoorden. Ook de VREG heeft de informatie en duiding op zijn website geplaatst opdat mensen zouden weten dat ze de keuze hebben tussen verschillende meetsystemen.

Het klopt, een PV-eigenaar kan kiezen voor een ander meetsysteem om de werkelijke energiestromen apart te meten en aan te rekenen. De kost voor het plaatsen van de bijkomende meter is gelijk aan de kost voor het plaatsen van een nieuwe laagspanningsmeter. Dat is dan het normaal tarief.

De opname van de afzonderlijk gemeten kWh-afname en de kWh-injectie zal verder jaarlijks gebeuren, waarbij het tarief voor meet- en telactiviteit gelijk is aan het huidige tarief meet- en telactiviteit. Ook daar weer: gelijk voor iedereen. Dat is het meest redelijke.

Welke piste de meest voordelige is, hangt af van het aandeel van de geproduceerde elektriciteit dat onmiddellijk ter plaatse wordt verbruikt, maar ook van het vermogen van de stroomomvormer ten opzichte van de zonnepanelen, en van de productie van de zonnepanelen. Het gaat om een zeer persoonlijke analyse, want het onmiddellijk verbruik hangt af van de verwachte evolutie en timing van het verbruik, dus van de gebruikte toestellen, gezinssamenstelling enzovoort.

De productie van de zonnepanelen hangt af van de oriëntatie, hellingshoek, beschaduwing en type van de zonnepanelen. Ik sprak daarnet over de omvormer die ook een verschil kan maken. Het gaat dus om een heel persoonlijke analyse. In het merendeel van de gevallen zal het niet voordeliger zijn om een dubbele meter aan te vragen.

Er is geen deadline gesteld voor de omschakeling van meetsysteem. De netvergoeding wordt aangerekend vanaf januari 2013. Zodra wordt overgestapt op het alternatieve systeem, wordt de forfaitaire aanrekening vervangen door de normale tarificatie.

Zoals alle tarieven voor het gebruik van het net, wordt de netvergoeding jaarlijks aangerekend via de leverancier. Ze kan eventueel ook in de voorschotbedragen worden doorgerekend. Dat is een kwestie van afspraak tussen leverancier en klant. De installatiekost van de meter is een eenmalige kost en zal rechtstreeks aan de netbeheerder worden betaald en niet aan de leverancier.

Zijn er voldoende meters beschikbaar? Tot op heden heeft Eandis achttien vragen ontvangen voor de installatie van zo'n dubbele meter, en Infrac nul, alleen wat vragen om informatie. Er lijkt dus geen grote stormloop te zijn op die dubbele meters. Dat is ook begrijpelijk omdat ze in het grootste deel van de gevallen niet voordeliger zijn vanwege de installatiekost.

De netbeheerders bekijken intussen of, als mensen zo'n dubbele meter aanvragen, het opportuun is – de CREG vraagt dat ook – meteen een slimme meter te plaatsen. Dat vormt nu ook voorwerp van bespreking tussen regulator, netbeheerder en leverancier. Ik heb ook gevraagd om de PV-sector en de 'prosumenten' daarbij te betrekken. De VREG zal daartoe de nodige initiatieven nemen. Voorlopig is er nog geen bijzonder grote vraag naar die dubbele of slimme meters.

Wat het aantal installaties betreft, mijnheer Sanctorum, wil ik graag wat informatie geven van de VREG. Heb ik het goed begrepen dat u dacht dat er sinds augustus maar een paar honderd aanvragen voor zonnepaneelinstallaties per jaar waren?

De heer Hermes Sanctorum: Per maand.

Minister Freya Van den Bossche: Per maand, oké. Ik heb de cijfers van september tot december voor u. In september waren er 3213, in oktober 2245, in november 1710 en december 2554. Er zijn dus wel degelijk nog veel aanvragen voor installaties, wat op zich een goed gegeven is.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé: Minister, ik dank u voor het antwoord. Het antwoord in verband met de communicatie is duidelijk. Ik beseft wel dat het nog wat vroeg is. Het is pas sedert 1 januari 2013 gestart, maar toch krijg ik verschillende vragen van mensen die zonnepanelen hebben, over hoe ze het meeste voordeel doen: met een bidirectionele meter of gewoon de netbeheerder geloven dat het goedkoper is zonder een dergelijke meter. Ik denk dat dit heel moeilijk is. Men moet bijna zelf ingenieur zijn en dagelijks meten wat men afgeeft op het net en wat men verbruikt.

Wat betreft de communicatie verwijst u naar de webpagina's. Ik verneem dat de afrekening jaarlijks wordt gemaakt. Ik denk dat het goed zou zijn om bij de eerste afrekening daar extra aandacht aan te geven en dat de communicatie dan heel duidelijk gebeurt. U weet dat de facturen van de netbeheerders niet eenvoudig te analyseren zijn. Er is een gezinskorting, maar veel mensen beseffen zelfs niet dat ze daar recht op kunnen hebben. Kan er bij de eerste

factuur duidelijkheid worden gegeven aan de klant over wat het goedkoopste tarief is, met of zonder meter?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, ik dank u voor het antwoord. Wat de cijfers van de VREG betreft, heb ik me gebaseerd op de VREG-rapportage. Ik heb ze vandaag niet bij, ik kan het dus niet checken. Het zal waarschijnlijk een maandelijks gemiddelde zijn over het hele jaar. Hebt u de cijfers voor januari?

Minister Freya Van den Bossche: Ik heb alle cijfers. Ik kan ze u bezorgen. Misschien moet u de bron eens checken en vergelijken.

De heer Hermes Sanctorum: Wat het nieuwe systeem betreft, zegt u dat er sinds 1 januari 2013 een flexibel systeem van kracht is. We hebben er in het verleden al over gediscussieerd. In theorie kan dat kloppen, maar in de praktijk loopt het vaak anders. U zegt dan wel dat er een gewaarborgd rendement wordt gegeven, maar in de praktijk vragen mensen: hoeveel krijgen wij en op welk moment? Er worden contracten afgesloten. De ene maand val je nog onder het oude systeem, maar door de halfjaarlijkse evaluatie kun je plots onder een nieuw systeem vallen. Voor de mensen creëert dat heel wat onzekerheid. Vanaf de indienstneming geldt de regeling van de groenestroomcertificaten. Je kunt een contract tekenen en dan plots van het ene systeem in het andere vallen.

Minister, om te vermijden dat we in een technisch gekissebis verzeilen, wil ik u de heel concrete vraag stellen: wat is nu eigenlijk de ondersteuning voor iemand die vandaag zonnepanelen wilt installeren? Wat is de ondersteuning vandaag? Ik heb deze ochtend eens gekeken op vlaanderen.be naar de actuele situatie. Er staat: “Vanaf 2013 bedraagt de minimumsteun voor nieuwe installaties per groenestroomcertificaat 93 euro gedurende 10 jaar. Maar: voor één groenestroomcertificaat zal meer dan 1.000 kWh elektriciteit opgewekt moeten worden.” En verder: “Waarschijnlijk zullen volgende bedragen worden goedgekeurd (...)” Dan volgt het systeem zoals u het hebt aangehaald. Dan staat er: “Deze bedragen zijn echter nog niet definitief!”

Dit bevestigt mijn punt, minister. Dat is ook wat ik van installateurs hoor. Als iemand vandaag naar een installateur stapt en vraagt welke ondersteuning hij krijgt, dan kan die installateur daar niet op antwoorden! We zijn ondertussen bijna eind januari en het gaat over de regeling die zou moeten gelden sinds 1 januari 2013! Als dit op uw website staat, is dat toch een illustratie van onduidelijkheid!

De voorzitter: Mijnheer Sanctorum, u hebt 2 minuten en u bent er al over.

De heer Hermes Sanctorum: Ik zal dan straks in mijn repliek verder gaan. Hoeveel tijd krijg ik dan?

De voorzitter: De tijd die nodig is om kort en krachtig een conclusie te trekken uit het debat.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, ik wil nog even benadrukken dat er door de invoering van de netvergoeding toch wel wat onduidelijkheid is gecreëerd, zelfs bij ons, parlementsleden, die er veel mee bezig zijn. Minister, we kunnen ons inderdaad vragen stellen over die netvergoeding. Er is ook al heel veel over gediscussieerd. Ik vergelijk die netvergoeding toch wel een beetje met het injectietarief op de groenestroominstallaties zoals de warmte-kranchkoppeling. We hebben er in de commissie al een debat over gevoerd en nadien is er een resolutie over goedgekeurd. Ik heb nu het gevoel dat we dat injectietarief een beetje doorschuiven naar de burger onder de vorm van een netvergoeding, dus niet meer onder de naam van injectietarief.

Ik wil alleen maar waarschuwen dat deze regering en ook de volgende regeringen goed moeten nadenken vooraleer ze subsidiemechanismen uitwerken en dat ze van bij aanvang van die subsidiemechanismen duidelijk zeggen waar het op staat. Men moet de mensen niet eerst

iets laten installeren en hen dan een vergoeding opleggen. Als men nog iets uitwerkt, moet men de burger onmiddellijk zeggen waar het op staat. Nu zijn er investeringen gedaan. Het gaat voor die vergoedingen weliswaar om kleine bedragen, maar het komt er toch telkens weer bij. Ik wil alleen maar zeggen: denk goed na voor u iets uitwerkt en zeg van in het begin waar het op staat en wat er allemaal noodzakelijk is. Ik geef u daar de schuld niet van, minister, dat is in een vorige regering gebeurd, maar ik heb er toch wel een vervelend gevoel bij.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw Van den Eynde, ik ben het hierover zeker met u eens. Er zaten een aantal constructiefouten in het initiële systeem. Het heeft ook veel verdiensten gehad: de markt is kunnen ontstaan en heeft zich kunnen ontwikkelen waardoor de prijs is gezakt. Maar men had van in het begin kunnen weten dat het een kwestie van rechtvaardigheid was om die netvergoeding correct aan te rekenen. De mensen hadden dat van in het begin ook kunnen weten. De flexibiliteit die in het systeem ontbrak, was ook een constructiefout. Ik geef u gelijk, de overheid moet soms wat langer nadenken alvorens een systeem te ontwikkelen, al was wat het systeem heeft gedaan in se ook wel positief. Het klopt, we hebben het achteraf moeten repareren.

U zegt dat u het een beetje aanvoelt als een injectietarief. Ik wil u de verhoudingen wel even duiden: 95 procent van het betaalde bedrag slaat op afname en slechts 5 procent op injectie. Mensen met zonnepanelen vergeten wel eens dat op het moment dat ze niet thuis zijn, ze heel veel produceren, en als ze 's avonds thuiskomen, ze niet produceren maar afnemen. 95 procent van het tarief slaat op de afname. U hebt gelijk dat er een stuk injectie is, omdat dat evengoed het gebruik van het net is, maar dat gaat maar om een heel klein aandeel van de netvergoeding.

Mijnheer Sanctorum, ik zal zeker even bekijken of die site eventueel moet worden aangepast in de terminologie, want de bedragen zijn definitief: ze zijn goedgekeurd door de regering. U weet dat alles ingaat na publicatie in het Belgisch Staatsblad. De publicatie is voorzien op 29 januari 2013. Als die informatie minder accuraat is dan de informatie waarover wij zelf beschikken, dan moet dat onmiddellijk worden aangepast en wens ik me daarvoor te verontschuldigen. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

Ik zal het laten nagaan, mijnheer Sanctorum, en ervoor zorgen dat de informatie in elk geval correct is.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, u hebt niet geantwoord. Wat geldt vandaag? Niet op 29 januari, maar sinds het herziene systeem van kracht is?

U hebt me vorige week een aantal woorden in de mond gelegd waar ik u even mee wil confronteren. Eerst en vooral zei u dat ik loog. Ik stelde dat wat iemand met zonnepanelen op zijn dak vandaag zou krijgen, lager is dan wat hij of zij moet betalen. Dat is niet gelogen! Rekent u zelf even mee. Over de bedragen werd beslist door de Vlaamse Regering en de netvergoeding is afhankelijk van de regio. Dat is gewoon de realiteit: je betaalt meer dan je krijgt.

Ten tweede stelde u dat ik voor monsterwinsten zou zijn. Dat is totaal niet waar. Ik zou dat zelfs ook een leugen durven te noemen. Het gaat immers niet over monsterwinsten. Ik vind dat het rendement van 5 procent geen eerlijke vergelijking is. Waar gaat dit over? Dit gaat niet over winst uit subsidies, dit gaat over wanneer je het effect voelt van een verlaagde energiefactuur. Minister, als we die redenering ook gaan toepassen op de isolatie van woningen, dan moeten we stoppen met het ondersteunen van isoleren! Bij isolatie wil je ook de terugverdientijd erg kort houden. Het is de bedoeling om de energiefactuur te drukken. Dat is geen winst of extra geld, dat zijn uitgaven die worden verminderd en dat betekent dat je de terugverdientijd relatief kort moet houden. Die moet niet overdreven kort zijn – geen drie jaar –, maar twaalf tot zestien jaar volgens realistische berekeningen, is natuurlijk veel te lang.

Minister, ik denk dat u veel beter geen groenestroomcertificaten meer geeft, maar ook geen netvergoeding vraagt voor nieuwe installaties. Dat zou de beste regeling zijn. Ik weet dat dit iets is voor de netbeheerders, maar u hebt het natuurlijk zelf in gang gezet. Het gaat er niet over of er al dan niet een netvergoeding mag zijn, maar het gaat over de hoogte ervan. Een aantal redeneringen bij die netvergoeding kloppen niet. Een netvergoeding gaat ervan uit dat de energie die je op je dak produceert en overtollig op het net brengt, een gigantische weg aflegt en ergens anders wordt verbruikt, maar die wordt door uw buurman verbruikt. Zo gebeurt het in de realiteit. De netvergoeding gaat ervan uit dat de tarieven moeten gelden van de productie van in de centrale tot in het stopcontact. Die redenering klopt niet.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■